

Aktualitātes

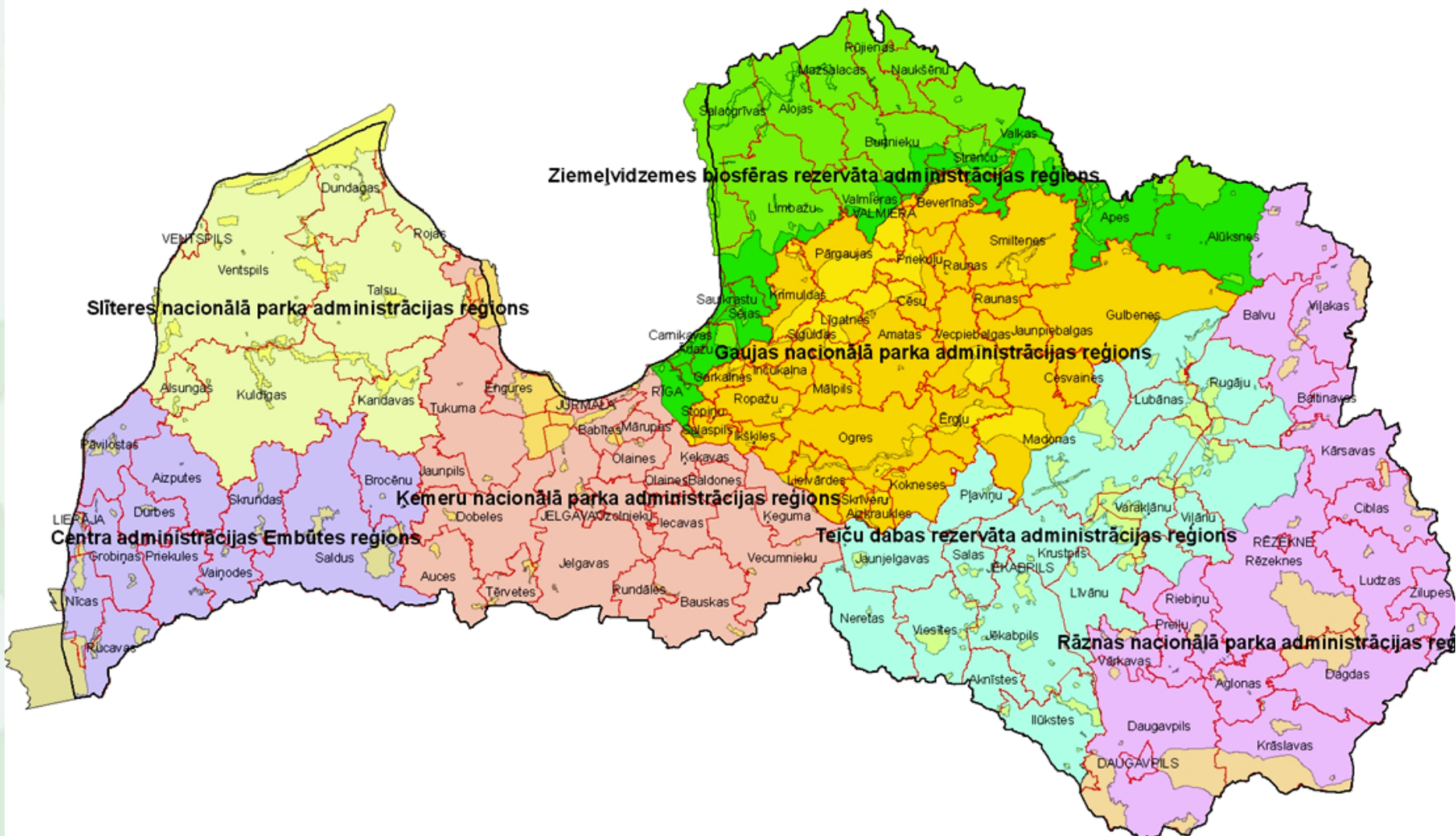
Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālajā administrācijā

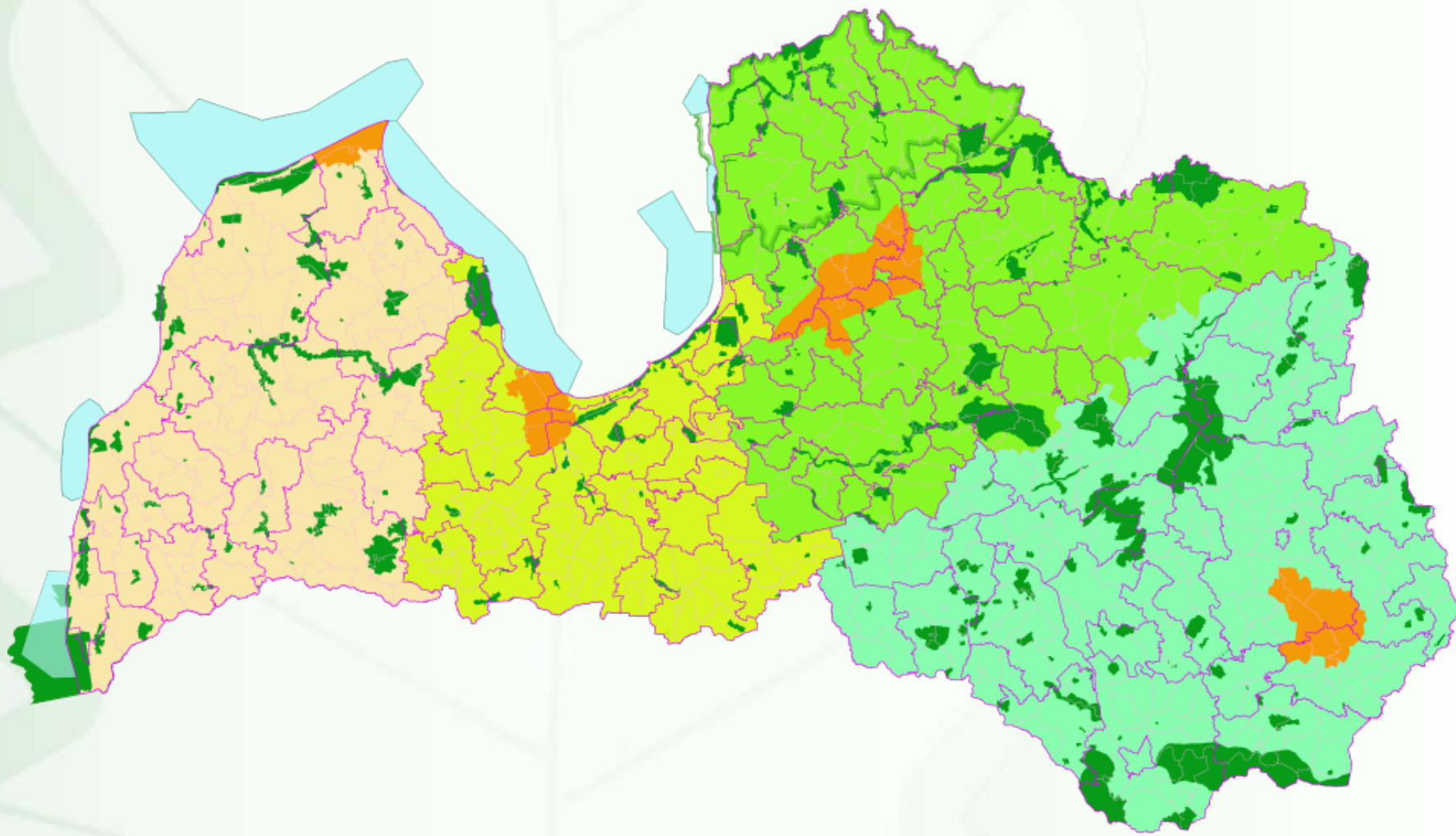
Vecākā valsts vides inspektore Līga Ločmele

Viesu nams "Rakari", 28.04.2011.

DAP pirms restrukturizācijas

DAP pēc 2011. gada 1. februāra

Dabas aizsardzības pārvaldes struktūra

Generāldirektors

Dabas uzraudzības un izglītības departaments

Dabas aizsardzības stratēģijas un koordinēšanas departaments

Dabas datu un plānojumu departaments

Dabas tūrisma infrastruktūras departaments

Administratīvais un finanšu departaments

Kurzemes reģionālā administrācija

Latgales reģionālā administrācija

Pierīgas reģionālā administrācija

Vidzemes reģionālā administrācija

Vidzemes reģionālā administrācija

Direktors: Rolands Auziņš

26 darbinieki

Salacgrīvas birojs

Rīgas iela 10a, Salacgrīva, LV-4033

Tālrunis: 64071408, fakss: 64071407

E-pasts: vidzeme@daba.gov.lv

Kārļukalna birojs

“Kārļukalns”, Drabešu pagasts, Amatas novads, LV- 4101

Tālrunis: 64107230

E-pasts: karlukalns@daba.gov.lv

Atbildīgie darbinieki

Guntars Viļļa, tālr. 26537994, guntars.villa@daba.gov.lv

Gintārs Rubenis, tālr. 26418034, gintars.rubenis@daba.gov.lv

Zane Rubene, tālr. 26357547, zane.rubene@daba.gov.lv

Līga Ločmele, tālr. 26113989, liga.locmele@daba.gov.lv

Dace Grāvīte, tālr. 26167292, vidzeme@daba.gov.lv

Galvenie uzdevumi

- Normatīvo aktu ievērošanas kontrole;
- Dabas vērtību apzināšana un to stāvokļa novērtējums;
- Tūrisma infrastruktūras objektu labošana un jaunu zīmju, stendu un citu infrastruktūras objektu uzstādīšana;
- Sabiedrības informēšana, izglītošana;
- Dabas izziņas un vides interpretācijas pakalpojumu sniegšana;
- Dabas aizsardzības pasākumu īstenošana;
- Pašvaldību, zemes īpašnieku konsultēšana vides aizsardzības un teritorijas ilgtspējīgas attīstības jautājumos, sabiedrības (zemes īpašnieku) iesaistīšanas ĪADT apsaimniekošanā;
- Dalība talkās un to organizēšana;
- Putnu, Meža, Zemes, Mitrāju dienu pasākumu organizēšana, u.c.
- Valstij Vides ministrijas personā piekrītošo nekustamo īpašumu pārvaldība;
- meža apsaimniekošanas organizēšana, u.c.

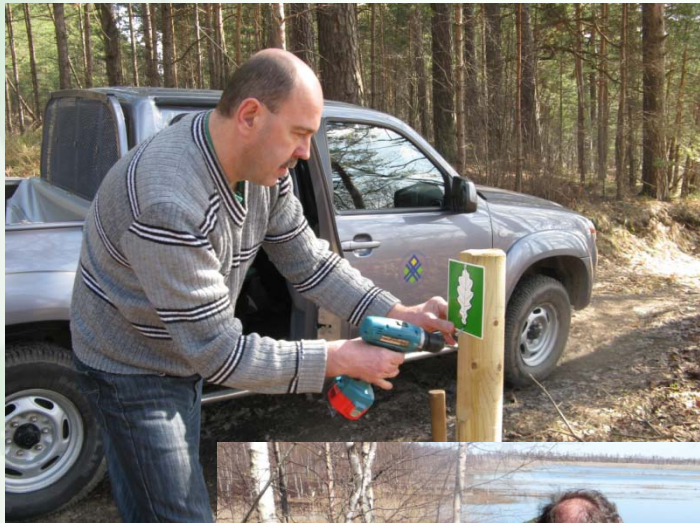
Normatīvo aktu ievērošanas kontrole

Tūrisma infrastruktūras objektu labošana

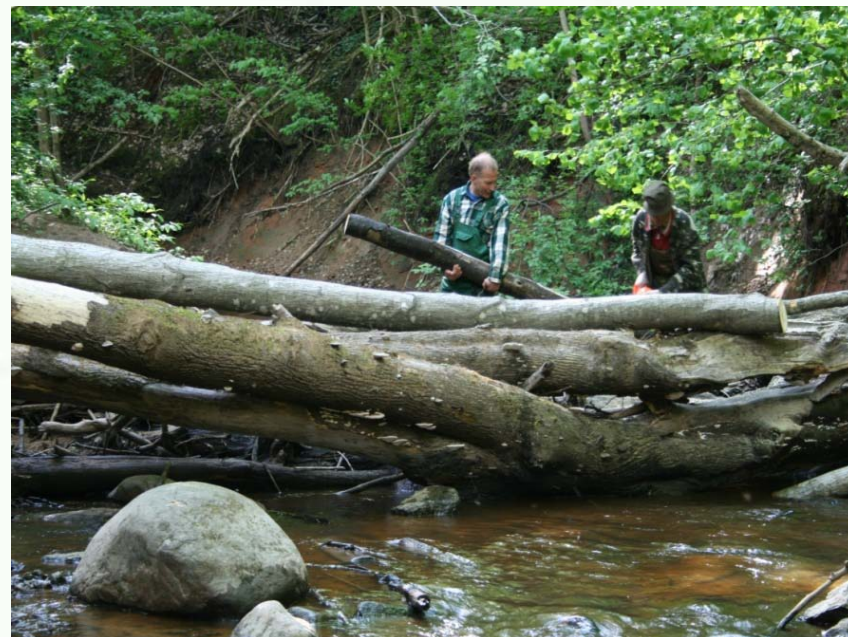
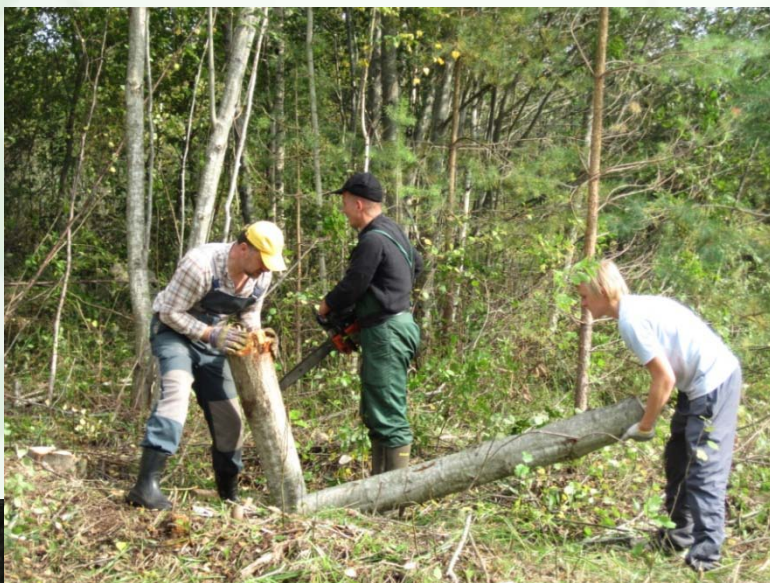
...jaunu infrastruktūras objektu uzstādīšana

Dabas izziņas un vides interpretācijas pakalpojumu sniegšana

Dalība talkās un to organizēšana

Talka dabas liegumā «Karateri»

Sabiedriskais monitorings

Par 2010. gadu saņemti > 450 protokoli

Putnu dienas 2010

Dabas aizsardzības plāni un normatīvie akti

07.04.2011. **grozījumi likumā** “Par Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu”, stājas spēkā 11.05.2011.

Izstrādātie individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi:

- ZBR (19.04.2011 apstiprināti MK noteikumi Nr. 303), stājas spēkā 11.05.2011.
- DL “Vidzemes akmeņainā jūrmala” (07.07.2008 MK noteikumi Nr. 512);
- DL “Randu pļavas” (10.02.2009 MK noteikumi Nr. 124);
- DL “Vitrupes ieleja” (24.03.2009 MK noteikumi Nr. 254);
- DP “Salacas ieleja” (10.03.2009 MK noteikumi Nr.228)

Izstrādātie DAP:

- DL “Vidzemes akmeņainā jūrmala” (2004);
- DL “Randu pļavas” (2005);
- DL “Vitrupes ieleja” (2006);
- DL “Karateri” (2008);
- DP “Salacas ieleja” (2005)

Baltijas jūras reģiona programmas projekts “Klimata pārmaiņas: ietekme, izmaksas un pielāgošanās Baltijas jūras reģionā” (I)

Projekta laiks: 2009. gada februāris – 2012. gada janvāris

Projektā paveiktais:

- Klimata pārmaiņu adaptācijas stratēģija Salacgrīvas novadam;
- Izdots buklets “Padomi akmeņu ievietošanai upēs un straujteču veidošanai” (Iniciatīva “Liec upē akmeni”);
- Vairāk kā 40 praktiski semināri upēs, iesaistot ZBR piekrastes iedzīvotājus;
- Plakātu konkurss
“Klimats vai mēs. Kurš kuru?”

Baltijas jūras reģiona programmas projekts “Klimata pārmaiņas: ietekme, izmaksas un pielāgošanās Baltijas jūras reģionā” (II)

Vidzemes akmeņainās jūrmalas krasta zonas stāvokļa monitorings (2005. gadā un 2010. gadā)

Punkts_as003a_NP210a_2005_gads_
Foto_1510

Punkts_as003a_NP210a_2010_gads_
Foto_29

Baltijas jūras reģiona programmas projekts “Klimata pārmaiņas: ietekme, izmaksas un pielāgošanās Baltijas jūras reģionā” (II)

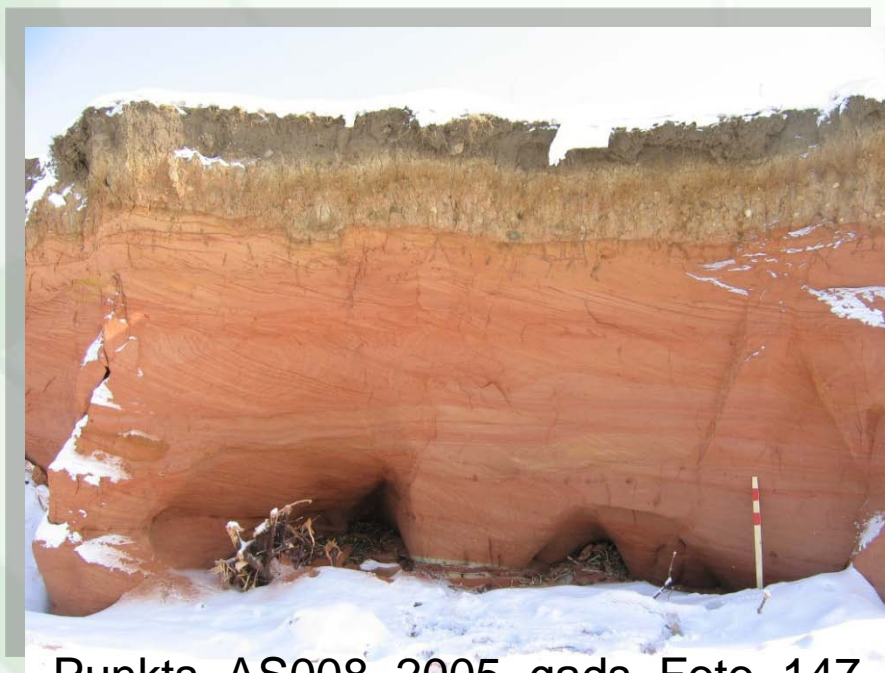

Punkts_AS053d_2005_gads_Foto_17
38

Punkts_AS053d_2010_gads_Foto_18
8

Baltijas jūras reģiona programmas projekts “Klimata pārmaiņas: ietekme, izmaksas un pielāgošanās Baltijas jūras reģionā” (II)

Punkts_AS008_2005_gads_Foto_147

5

Punkts_AS008_2010_gads_Foto_51

Baltijas jūras reģiona programmas projekts “Klimata pārmaiņas: ietekme, izmaksas un pielāgošanās Baltijas jūras reģionā” (II)

Punkts_as022a_NP186a_2005_gads_
Foto_1584

Punkts_as022a_NP186a_2010_gads_
Foto_108

Baltijas jūras reģiona programmas projekts "Klimata pārmaiņas: ietekme, izmaksas un pielāgošanās Baltijas jūras reģionā" (III)

Vēl projektā plānots:

- Buklets par klimata izmaiņām;
- Interaktīva izstāde;
- 20 informatīvie semināri

Kā mēs varam palīdzēt apkārtnēji videi?

Ar mēs varam praktiski mazināt klimata izmaiņu radītās blākus sekas, aktivizējot dabā notiekošos procesus mums vajadzīgā virzienā. Pat visvienkāršākais akmens, ar zināšanu ievietots upītē vai gīviņ, šķēl un izstumjot pār to plīstošo ūdeni un kļūst par bezmaksas aeratoru – ūdens piesātinātāju ar gaisu. Tas ir īpaši nozīmīgi vasarā, kad ūdens uzsilst un var novērot pat zivju slāpšanu. Akmens virsmā pāraug ar aļģu un baktēriju veidoju "biofilmu" un darbojas kā dabiska ūdeņu attīrīšanas iekārtā. Vienlaikus šāda akmens virsmā nodrošina ar barību arī citus ūdeņu mikroorganismus. Rezultātā ūpe kļūst tīrāka un bioloģiski daudzveidīgāka.

Stāidrojums:

- "Biofilma" uz akmens virsmas. To veido baktērijas, aļģes, ūdens sēnes, dažādi vieniņņi. (paleilnājums x600)
- Akmens virsmā aizstrāumē un sēnās apdviņ ūdeņš gliemeži un gliemenes, strautaines, maktenes, sēnīdes u.c. bezmugurkaulnieki. (paleilnājums x2)

Iniciatīva "Liec upē akmeni"

Padomi akmeņu ieviešanai upēs atrodam: http://www.daba.gov.lv/publicat/publikacijas_un_dokumentu/drukables_materiari/drukabuki

DAP_ Ziemeļvidzemes_ biosfēras_ rezervāta_ (ZBR) administrācijas veiktās aktivitātes projekts:

- **Idejas jau tuvai nākotnē:** Plānojot savu dzīves vietu, apsver iespējas izmantot tādus alternatīvus enerģijas ieguves avotus kā vēja ģenerācijas, saules baterijas, zemes siltumu. Par to vairāk iespējams uzzināt interaktīvā izstādē "Pielāgošanās klimata pārmaiņām" ZBR Vides informācijas un izglītības centrā Salacgrāvī, Rīgas iela 10a. Lai izstādē gūtās atziņas rosina kaut ko mainīt arī Jūsu iedienas gatāst!
- **Klimata pārmaiņu adaptācijas stratēģija** Izstrādāta Latvijā pirmā Klimata pārmaiņu adaptācijas stratēģija piekārtnes pakvalitāte – Salacgrāvja novadam, tādā veidā sekmējot valsts politikas ieviešanu un sabiedrības iesaistīšanu globālo klimata pārmaiņu mazināšanā.
- **Plakātu konkursa "Klimats vai mēs. Kurš kurus?"** Mērķis – pievērst skoluēnu uzmanību, rosināt to plādotas par klimata izmaiņu ietekmi uz apkārtnēji vidi, veicināt skaidrāku izpratni jaunatnes vidū par klimata izmaiņu atstātajām sekām un aicināt līdzdarboties to mazināšanā. Plakāta ideja tika vērstā uz klimata izmaiņu radīto problēmu risinājumu.

Noderīgas saites:

Pasaules Dabas fonda kalkulatori- ogļskābe pēdas nosaukums – www.pdf.lv/klimats/ekoloģiskā_pēda – www.pdf.lv/vepsda/vepsda.html

KALME projekts – www.kalme.daba.lv

Dabas aizsardzības pārvalde – www.daba.gov.lv

BaltCICA projekts – www.baltcica.org

Envas Savienības stratēģijā 3. mērķa "Tasas enerģētiski sasniegt" Baltijas jūras reģiona transnacionālās sadarbības programmas īstenošanas projekts

BaltCICA

Klimata pārmaiņas: ietekme, izmaksas un pielāgošanās Baltijas jūras reģionā

Part-financed by the European Union www.daba.gov.lv

Klimats ir ļoti sarežģītu Saules un Zemes ārējā apvalka mijiedarbības rezultāts. Pēdējo 150 gadu laikā fosilo resursu – naftas, ogļu un koksnes ieguve un izmantošana ir daudzārt palielinājusies. Tā rezultātā arī cilvēka ietekme uz klimatu ir kļuvusi būtiska. Arī turpmāk optimāli būs šīs ar peimāstiem un "katasstrofu teoriju" piekārtnēm par klimata izmaiņu izcelsmi. Taču Zeme ir tikai viena no cilvēku skaits pieaug. Arī no šāda viedokļa mums ir jācenšas dzīvot tā, lai mēs paši un mums apkārtnēji vide neciestu no mūsu bezrūpības. Lai nākotnās paaudzēs mums nepārmestu lietu neizpratni un bezrūpību.

Kā izpaužas klimata izmaiņas?

Zinātnieki ir veikusi sarežģītus aprēķinus un modeļējumi vairākus attīstības modeļus. Viņi secināja, ka biežāk tiks novērotas ekstrēmās meteoroloģiskās parādības – vētras, agrāki pavasara pāli, plūdi un vējuzplūdi, ko izraisa ūdens līmeņa paaugstināšanās Baltijas jūrā un Rīgas jūras līcī, mokoši karstuma viļņi vasarā.

Kā klimata izmaiņas ietekmē mūs un apkārtnēji dabu?

Biežākas vētras izraisa ne tikai jūras krastu nokalošanu, bet nodarīs arī būtiskus postījumus iekšzemes mežu plantācijām un cilvēku veidotajām infrastruktūrām. Temperatūras paaugstināšanās veicinās straujāku ogļu un ezeņu aizaugšanu. Temperatūras izmaiņu rezultātā no mūs apkārtnes izstrūts tādās "ziemeļnieku" sugas kā Baltais zekis un lenāks līdz šim te reti sastopamās "dienvidnieku sugas" – Baltās gēlme, zeltainais akmeņgrāvis u.c. Ūdens temperatūras un barības vielu koncentrācijas pieaugums veicinās intensīvu zīlāju ziedēšanu Baltijas jūrā. Tām atbilstot un saktoties, Baltijas jūrā palielināsies "mudras" gultnes plāksnis. Arī jūrā izmainīsies zivju sastāvs – pāleilnēsies meģu un sauldēns zivju īpatņi, iespējams, samazināsies plekstu, lašu un mencu daudzums.

Kas izraisa klimata izmaiņas globālo sasīšanās?

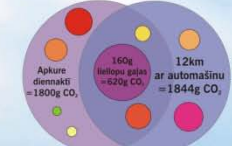
Klimata izmaiņas vai globālās sasīšanās ir process, ko izraisa pieaugošās ogļskābes gāzes (CO2) un citu saimnieciskās darbības rezultātā radušos gāzu līmeņa atmosfērā. Šīs gāzes aiztur saules siltumu Zemes atmosfērā, kā rezultātā Zeme to neatstāro un notiek atmosfēras sasīšanās. Siltumnīcas efektu izraisošās gāzes saulāte lēni. Tā kā pieaug šo gāžu koncentrācija atmosfērā, pieaug arī planētas temperatūra. Būtiskākie siltumnīcas efektu izraisošo gāzu izplūdes cēloņi ir naftas produktu, ogļu un dažādu gāzu intensīva izmantošana saimnieciskajā darbībā. Latvijās apstākļos arī koksnes ieguve, lietas lauksaimniecības un mežsaimnieciskās prakses neievērošana. Meži tiek ūvērti par "planētas plaušām", jo tie kopā ar Pasaules okeānu pārņem un absorbē lielu daļu no pasaulē izdalītās ogļskābes emisijām.

Ko iedienā vari darīt tu pats?

Aptuveni, ka pēdējo simts gadu laikā cilvēku skaits ir četrkārtojies. Vienlaikus pieejamie dabas resursi ir ierobežoti. Ir likumsakarīgi, ka jēdzieni "Taupi" tiek lietots arvien biežāk.

Daži padomi taupīšanā:

- Taupi enerģiju – vairāk lieto pašmāju ražojumus, izsīdē lielu apģaismojumu un datu, lieto enerģeelektrības spūlītes.
- Taupi ūdeni – aizgriez krānu, mazgājies dušā, nevis vannā;
- Centies radīt mazāk atkritumu, šķiro tos, sakop un izturi savu apkārtni tīru.
- Ja tev pieder aizaugušs lauksaimniecības platības, kurās neesi iecerējis atstāt aktīvu saimniecīšanu, izvērs iespēju teritorijā audzēt mežu.

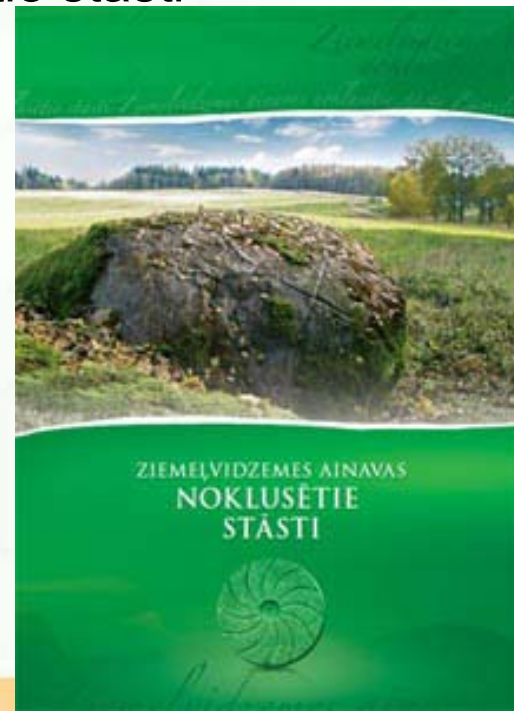
Latvijas iedzīvotāji vidēji dienā emitē 11 kg CO₂, vai 4 tpgadā. Salīdzinājumi: Āfrika 0.99 tpgadā, bet ASV 28 tpgadā uz cilvēku. Cilvēces mērķis ir ierobežot savu pārteirņu līdz 3.3 t CO₂/pgadā uz vienu cilvēku.

Igaunijas-Latvijas programmas projekts “Neapzinātās kultūras mantojuma vērtības kopējā dabas un kultūras telpā”

Projekta laiks: 2009. gada marts – 2011.gada aprīlis

Projektā paveiktais:

- Veikta kultūrvēstures mantojuma apzināšana un inventarizācija;
- Izveidota Gaujas kultūrvēstures taka;
- Izstrādātas rekomendācijas kultūras mantojuma objektu apsaimniekošanai
- Izdota grāmata “Ziemeļvidzemes ainavas noklusētie stāsti”
- Izveidota stacionāra izstāde Salacgrīvā, kā arī ceļojošā izstāde u.c. aktivitātes

Igaunijas-Latvijas programmas projekta “Neapzinātās kultūras mantojuma vērtības kopējā dabas un kultūras telpā” izstāde

Linking Estonia and Latvia
Part-financed by the European Regional Development Fund

RMK

Dabas aizsardzības pārvalde

Dabas simboli 2011

Lielais diġgliemezis

Limnaea stagnalis

Lielais diġgliemezis sastopams ezeros un dīkos. Tas elpo atmosfēras skābekli, tādēļ nereti redzams uzrāpjis pa kādu augu stumbru līdz ūdens virsmai un atveris elpplauveri, kas izskatās kā neliels caurums diġgliemeža sānos. Evolūcijas gaitā diġgliemeži atgriezušies dzīvot ūdenī pēc tam, kad viņu senči bija kļuvuši par sauszemes gliemežiem.

Meža pūce

Stix aluco

Meža pūce ir visbiežāk sastopamā no 13 Latvijā reģistrētajām pūču sugām. Tās krāsa varie no gaiši pelēkas līdz tumši rūsganbrūnai. Ligzdu meža pūce pati negatavo, mazulu audzēšanai tā mokiē lielus koku dobumus. Pavasarā pievokarēs bieži dzirdama pūču tēvīnu ūjnāšana „huū hu hūhūhūhū” vai spalģa mātīšu saucieni „kī-vik”. Parasti pūces sāk perēt aprīļa vidū. Bārgās un sniegotās ziemās pūcem ir grūti sagādāt pārtiku, jo biežais, nereti ar sērskābi satūtais sniegš nelauj piekļūt pelveidīgajiem grauzājiem, kuri pavada ziemu zem sniega. Vasarā, ja godās uziet pūču mazulus, tos nekādā gadījumā nevajadzētu aizlikt un „glābt”. Jāatceras, ka pūču mazuli ligzdu atstāj pirms iemācās lidot, tāpēc labākais, ko šādos gadījumos var darīt, ir pūcēnus uzcelt kāda koka zarā. Pūcēnu vecāki ir turpat tuvumā un vēro jūs! LOB sadarībā ar Dabas aizsardzības pārvaldi aicina sabiedrību gatavot un izvietot mākslīgās ligzdvietas – pūču būrus. Instrukcijas, kā pašam izgatavot pūču būri, pieejamas LOB interneta lapā www.lob.lv.

Kulšēnu sēravots

Lielākais avots Zemgalē un, iespējams, visā Latvijā, atrodas līdzenumā uz ZA no Ozolaines ciema, ap 300 m no Kulšēnu mājām. Avots izplūst leicavas pielēkas – Avotu grāvja labajā krastā, mitras pļavas vidū, 7 x 15 m plašā iedobē. Pirmoreiz milzīgo avotu aprakstījis dabas pētnieks Zelmārs Lančmanis 19 gs 20.gados. Kopš 2001. gada tas ir aizsargājams dabas pieminekļš, un ap to izveidotā aizsargājamā teritorija ir nedaudz lielāka par 20 hektāriem.

Grundulis

Gobio gobio

Grundulis ir jutīgs pret ūdens piesārņojumu, kādēļ tas izvēlēts par gada zivi. Dzīvo upēs ar smilšainu gultni, arī dažos ezeros. Raksturīgākās pazīmes – pie muts divi taustekļi. No akmeņgrauža atšķiras ar augstāku ķermeni, spīdīgiem sāniem un "V" veida astes spuras formu. Uzturēšanās vietas – upes ar nelielu straumi un smilšainas sēres.

Informācija no Latvijas Ornitoloģijas biedrības,
Latvijas Dabas muzeja,
Latvijas Entomoloģijas biedrības,
Latvijas Malakoloģijas biedrības,
Latvijas Botāniķu biedrības,
Latvijas Mikoloģijas biedrības,
Latvijas Makšķernieku asociācijas
un Latvijas Petrogrāfu centra.

Zaļā mušmire

Amanita phalloides

Zaļā mušmire tiek uzskatīta par Latvijas indīgākā, ka saindēšanās pazīmes parādās ļoti koku un jauktos mežos, parkos, trūdvielām indīgo sēņu bīstamībai. Ipaši uzmanība jāpeltajos bieži atrodas lauku skolas, tādēļ īpaši sākumā olveida vai zvanveida, vēlāk izpletu zīdaiņi spīdīga. Mikstums balts, miksts ar ar tikko saskatamu zigzagveida rakstu, ar b

Ošu plavraisenis

Euphydryas maturna

Šis Eiropā aizsargājams taurizgāztu koku radītu patvērumu kāpuri barojas uz ošiem vasa visvarāk apraud ošu mežu ī šī suga sastopama astoņās ī

Eiropas pl

Barbastella barbastellus

Eiropas platausis ir viena no visap Eiropas platausi var cāvēt par kons pēgrabus un lielus, vecus, nekojtu platausis iespēj pieļāgoties musdie Galvenā barība – sīkie nakstaunp saaugušas kopā. Apmatojums garš ausis, viegli ir sajaukt ar zemeļu s plataušus atraduši atsevišķās vietē no īpaši lielā skatāt.

Pusmēness ķek

Botrychium lunaria

Ķekarpapardes ir mazi daudzgadīgi augi, kas piedreb vai pat reti sastopami augi gan Latvijā, ga apmežošana, plāvu aizgāšana ar krūmiem u.c. pusmēness ķekarpaparde – neliels, līdz 20 centim mežmalās, skrajos priežu mežos. Aug veidojot nel pusmēness ķekarpapardes virszemes daļu var va nosaukumu pusmēness ķekarpaparde ieguvusi m līdzīgām ķekarpapardžu sugām.

Dabas simboli

2011

Paldies par uzmanību!

Dabas aizsardzības pārvalde
Baznīcas ielā 7, Sigulda,
LV 2150 Latvija
Tālr.: 67509545; fakss: 67509544;
e-pasts: daba@daba.gov.lv
vietne: <http://www.daba.gov.lv>